

Rug drives der, som bekendt, en fuldkommen Handel en detail af Mandskabet, som modtager Rugen og igjen sælger den i Byen. Det er en Omsætning, som ikke geraader Noget til Gavn.

Et andet Punkt er, om den ærede Minister ikke vil tage under en meget noie Overveielse, hvorvidt det maatte være fordeelagtigt for Marines og Statskassen at indfranke eller muligviis ganske have Marinens Fabrikker, idet jeg troer, at hvad der tilvirkes paa Holmen, bliver saa usforholdsmæssigt dyrt, at der ikke kan være nogen egentlig Grund til at vedligeholde Fabrikkerne. —

Hvad angaaer den Bemærkning, der blev gjort af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) til den ærede Marineministers Svar angaaende, hvorvidt det var muligt at holde Mandskabet tilstede, skal jeg bemærke, at det vistnok er et af de meget vanskelige Spørgsmaal; den Udvei, som den ærede Minister antydede, forekommer mig at ville blive enten meget kostbar for Staten eller meget indskrænkende for den private Søfart, naar Taler var om 1000 à 1200 Mand, som paa den Maade skulle holdes disponible; men jeg haaber ogsaa, at Antallet vil kunne indskrænktes, da man jo dog ikke skal træffe Bestemmelser, som om vi bestandigt skulde leve i Ufred.

Marineministeren: Det første Spørgsmaal, som den ærede Rigsdagsmand opstavede, angik Proviantgaarden. Det er ganske vist, at dersom Proviantgaardens Hensigt kun var at levere Proviant, maanedlig Kost, ud til Søetatens faste Mandskab, saa vilde det være en overmaade kostbar, og — jeg vil tilføie — en meget uheldig Indretning, og det vilde være en meget simpel Ting at betale Folkene der, som ethvert andet Sted, med Penge; men Hensigten med Proviantgaarden er, at have et vist Quantum Proviant paa rede Haand til pludselig Udrustning, og det er Noget, som

Ministeriet ikke tør undlade at sørge for; thi, som bekendt, kan der være visse Tider af Aaret, hvor man aldeles ikke kan faae Kjød og Flæsk, hvorfor der maa være et Oplag af det Slags Varer, hvorfra man udleverer Kosten in natura, en Forholdsregel, hvorved Folkene finde sig orermaade vel tjente. Det bedste Beviis derpaa er, at Folkene ere tiltraadte i stor Mængde, efter at de havde holdt op at faae Penge, og hellere vilde have deres Kost in natura end modtage Penge for den; jeg er i dette Døielik ikke i Besiddelse af de bestemte Talstørrelser, men jeg troer ikke at tage fejl, naar jeg siger, at et Par Hundrede i det sidste Aar have forlangt deres Kost in natura, og det forekommer mig, som sagt, at være det bedste Beviis paa, at Folkene ere vel tjente dermed. Paa den Maade har man en Aflobskilde for Proviant, som ellers vilde blive gammel og cashabel, som synes mig at være en god Ting, og det har hidtil viist sig, at Marinen har været godt tjent dermed. Hvad angaaer Søetatens Fabrikker, har den kun en eneste Fabrik, Seildugsfabriken, som hidtil har været god Regning og som dog leverer et bedre Materiale, end man kan faae i Handelen, og det er derfor, man holder fast paa den. Forøvrigt skal Ingen være villigere end Marinens Administration til at tage sine Varer der, hvor man kan faae dem bedst og forsvareligst, og jeg for mit Vedkommende skal frit udtale, at jeg erkender, at man skal søge de bedste Varer, hvor de ere at finde, og ikke holde paa Privilegier og saadanne Indretninger, men jeg kan paa den anden Side ikke finde, at, naar man finder sig vel ved at have dem, skal man affasse dem blot for at reformere. Der er endnu et Spørgsmaal, som den ærede Rigsdagsmand har fremsat, men jeg maa tilstaae, at jeg for Døielikket ikke erindrer det. (En Stemme: Nei!)

Formanden: Det var blot en Bemærkning med Hensyn til Antallet af Artillerister.